

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

EUROSYSTEMET

ETT GEMENSAMT EUROBETALNINGSSOMRÅDE (SEPA) FRÅN IDÉ TILL GENOMFÖRANDE

JULI 2007

FEMTE
LÄGESRAPPORTEN

SV

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

EUROSYSTEMET

Alla ECB-publikationer under 2007 kommer att ha ett motiv från 20-eurosedeln.

ETT GEMENSAMT EUROBETALNINGSSOMRÅDE (SEPA) FRÅN IDÉ TILL GENOMFÖRANDE

FEMTE LÄGESRAPPORTEN

JULI 2007

© Europeiska centralbanken, 2007

Besöksadress

Kaiserstrasse 29
D-60311 Frankfurt am Main, Tyskland

Postadress

Postfach 16 03 19
D-60066 Frankfurt am Main, Tyskland

Telefon

+49 69 1344 0

Webbplats

<http://www.ecb.int>

Fax

+49 69 1344 6000

Telex

411 144 ecb d

Alla rättigheter förbehålls.

*Återgivande i utbildningssyfte och för
icke kommersiella ändamål är tillåtet
under förutsättning att källan anges.*

ISSN 1725-650X (onlineversion)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING	4
INLEDNING	8
I STATUS PÅ SEPA-INSTRUMENTEN OCH INFRASTRUKTURER SAMT REKOMMENDATIONER RÖRANDE DESSA	9
1.1 Det aktuella läget vad gäller SEPA-instrument	9
1.1.1 Kontoöverföringar	9
1.1.2 Autogiro	10
1.1.3 Kortbetalningar	11
1.2 Utveckling av infrastruktur	16
1.2.1 Arbete som utförs av marknaden	16
1.2.2 Eurosystemets kriterier för SEPA-anpassning av infrastrukturer	17
1.3 Standardisering	18
1.4 Tillvalstjänster	20
1.5 Ett gemensamt område för kontanter i euro (Single Euro Cash Area)	21
2 GENOMFÖRANDE OCH ÖVERGÅNG TILL SEPA	24
2.1 Nationella genomförande och övergångsplaner	24
2.2 Information till intressenter	25
2.3 Hinder som kan stå ivägen för SEPA	25
3 ÖVRIGA FRÅGOR	27
3.1 Direktivet om betalningstjänster	27
3.2 Förvaltning av SEPA-systemen och dess ramverk	27

SAMMANFATTNING

Eurosystemet stöder skapandet av ett gemensamt eurobetalningsområde (SEPA) i syfte att möjliggöra kontantlösa betalningar inom hela euroområdet från ett enda konto på samma grundvillkor oberoende av var de görs. Dessa förändringar behövs för en utveckling mot en mer integrerad betalningsmarknad vilken kommer att ge betydande ekonomiska fördelar. SEPA bidrar i och med detta till att målen i Lissabonagendan kan uppnås. I sin roll som drivkraft för förändringar granskar Eurosystemet noga sådan utveckling som rör SEPA.

I detta sammanhang bör noteras att Eurosystemet uppskattar mycket det arbete som redan gjorts av de europeiska bankerna, inom EPC (European Payments Council), för att förverkliga SEPA. Som i tidigare lägesrapporter om SEPA, fokuserar Eurosystemet åter på att ge råd till marknaden om de områden där mer arbete behövs eller där ytterligare åtgärder behöver vidtas.

Projektet har nu nått en kritisk fas i utvecklingen, eftersom det bara är ett par månader kvar till den officiella lanseringen i januari 2008. Kontinuerliga ansträngningar kommer dock fortfarande att behövas, inte bara från bankerna utan även från andra intressenter, som företag, offentliga myndigheter och handlare, för att projektet skall bli framgångsrikt. Den här rapporten fokuserar således på rekommendationer om hur "luckor" i projektet skall kunna åtgärdas, dvs. att ge råd om hur kvarvarande problem kan lösas. Bristerna är antingen kortfristiga problem som skulle kunna lägga hinder i vägen för SEPA:s start i januari 2008 eller långfristiga problem som negativt skulle påverka SEPA:s fortsatta framgång. De områden där ytterligare åtgärder bör vidtas är förutom kortsystem, kortbetalningar och autogiro, även att höja medvetenheten och förberedelsen hos alla berörda parter.

Eurosystemet räknar med att berörda parter tar itu med de problem som behandlas i den här rapporten för att säkerställa att SEPA skall bli en bestående framgång. Marknadens aktörer

förväntas särskilt ta itu med de viktiga rekommendationer som anges här nedan.

I KLARHET RÖRANDE SAMTLIGA DELAR AV SEPA-AUTOGIRO, SENAST I DECEMBER 2007

Fram till december 2007 måste EPC i detalj klargöra vad som kommer att erbjudas utöver de grundläggande SEPA-autogirotjänsterna. Det är viktigt att det skall vara enkelt och säkert att använda SEPA-autogiro och att det inte är ett sämre alternativ än nuvarande autogiro. Kunderna skall således föredra att använda SEPA framför de gamla autogirotjänsterna. Vad gäller utvecklingen av ett autogiro för företag till företag kommer det att vara viktigt att få en bred anslutning till denna tjänst. Lösningar för att hantera betalare och deras bankers oro vad gäller säker hantering av medgivanden kan tillhandahållas genom att medgivandena ges i elektronisk form och att dessa medgivanden valideras av betalarnas banker. EPC har hävdat att bankerna endast kan lansera SEPA-autogiro på euroområdesnivå efter det att direktivet om betaltjänster har införlivats i nationell lagstiftning (senast den 1 november 2009). Detta bör dock inte avskräcka eller hindra vare sig banker eller bankföreningar från att redan tidigare erbjuda SEPA-autogiro till sina kunder på nationell nivå eller inom banksamarbetet under förutsättning att detta sker i full överensstämmelse med SEPA:s regler för autogiro.

2 YTTERLIGARE STANDARDISERING AV KORT ÄR NÖDVÄNDIGT OCH FRAMSTEG PÅ OMRÅDET KRÄVS

Ytterligare definiering av standarder för kort är avgörande för att uppnå full driftskompatibilitet mellan samtliga parter som hanterar kortbetalningar (inklusive handlare och kortsystem). Det är också viktigt att skapa mer konkurrens och fler europeiska betalkortsystem. Eurosystemet räknar med att bankerna, kortsystemen och de enheter som fastställer standarder fortsätter sitt arbete inom området och att detta

arbete koordineras av EPC. Eurosystemet räknar också med att definieringen av dessa standarder skall vara avslutade senast 2008. Den slutgiltiga definitionen av kortstandarder skall följas av en analys om vilka standarder som skall bli obligatoriska för SEPA för kort samt även av en tydlig tidtabell för dess införande. Eurosystemets uppfattning är att ett SEPA-anpassat system bör tillämpa gemensamt fastställda öppna standarder om sådana finns tillgängliga (ISO, EMV, etc). Specifikationer som rör upphovsrätt eller teknik skall inte påverka driftskompatibiliteten och inte heller minimisäkerhetskraven. För att säkerställa att alla relevanta SEPA-krav beaktas skall kortstandarder för SEPA vara utformade av standardiseringsorgan där europeiska banker är väl representerade.

3 DET BEHÖVS ÅTMINSTONE ETT EUROPEISKT BETALKORTSYSTEM TILL

Eurosystemet anser att det finns ett stort behov av åtminstone ett ytterligare europeiskt betalkortsystem som kan användas främst i länderna i euroområdet. Ett sådant system skulle dels stimulera konkurrens, dels säkerställa de europeiska bankernas engagemang i styrningen av dessa system. En bredare täckning till alla EU:s länder skulle välkomnas. Global räckvidd är bara ett alternativ eftersom bankerna kan tillhandahålla bredare täckning genom co-branding. Nya europeiska kortbetalningssystem bör vara förenliga med EU-lagstiftning och behandla personuppgifter i linje med EU:s dataskyddsbestämmelser. Eurosystemet är medvetet om att det tar tid att upprätta ett nytt betalkortsystem och räknar därför inte med en introduktion av något sådant system 2008, knappast heller till 2010. Eurosystemet vill dock snarast möjligt få klara besked från banker, system och andra marknadsaktörer ifall de arbetar på att sätta upp sådana system.

4 CO-BRANDING KAN HJÄLPA KORTSYSTEM ATT VINNA TID FÖR ATT UTVECKLA EN LÅNGFRISTIG STRATEGI

Under förutsättning att alla kortsystem uppfyller SEPA:s krav är co-branding ett sätt för utgivande banker att förse sina kunder med ett Europatäckande kort så länge inhemska kortsystem eller ett nytt europeiskt betalkortsystem under uppstart inte än har nått Europatäckande spridning på inlösarsidan. Co-branding är även ett av tre alternativ för kortsystem att långfristig bli SEPA-anpassade. Det kan emellertid inte vara den enda lösningen för den europeiska banksektorn i detta avseende och bör inte heller användas som någon "vänta-och-se metod" eller som substitut för ny europeisk systemutveckling.

5 NÅBARHET ÄR VIKTIGT

För att SEPA:s lansering skall lyckas är det viktigt att alla större banker (vars betalningsvolym utgör den kritiska massan av betalningar) kan skicka och ta emot betalningar från och med januari 2008.¹ Dessa banker bör således ha etablerat förbindelser med en eller flera banker eller clearing- och avvecklingsmekanismer (CSM) senast i januari 2008. Eurosystemet har dock accepterat EPC:s nyligen framförda åsikt om att de återstående mindre bankerna endast behöver kunna *ta emot* SEPA-kontoöverföringar fr.o.m. januari 2008 och kunna *skicka* dem under loppet av 2008.

6 INFRASTRUKTURER SKALL UPPFYLLA SEPA:s FULLGÖRANDEKRITERIER

Eurosystemet har definierat kriterier för att utvärdera om infrastrukturerna är förenliga med

¹ Den nya SEPA-kontoöverföringen kommer att finnas tillgänglig fr.o.m. måndagen den 28 januari 2008. Detta datum har valts för att skilja lanseringen från de årsskiftesrutiner som är gemensamma för både bankerna och industrin, den period runt jul och nyår under vilken traditionellt inga ändringar görs avseende bearbetning av bankuppgifter samt andra obligatoriska ändringar planerade för denna period som t.ex. införande av euron i Malta och Cypern.

SEPA:s behov. Dessa kriterier berör frågor om hantering, driftskompatibilitet, kapacitet att sända och ta emot, tillträdesvillkor och transparens. Kriterierna kommer att kompletteras av mer detaljerade ramvillkor. Dessutom kommer en egen granskning att krävas för infrastrukturer baserat på dessa villkor. Om allmänna ramvillkor tillämpas, kommer dessa granskningar att göras tillgängliga för jämförelse för intresserade marknadsaktörer. EPC har ombetts att beakta dessa kriterier när man ser över sin policy rörande betalningsinfrastrukturer (t.ex. uppdatering av deras ramverk för PE-ACH/CSM).

7 ENGAGEMANGET HOS ALLA SEPA-AKTÖRER BÖR STÄRKAS

Eurosystemet ser med oro på den nuvarande nivån av engagemang hos andra aktörer än banker i de praktiska och operationella förberedelserna för SEPA. Eurosystemet uppmuntrar EPC att i samarbete med nationella organ försöka få framför allt offentliga myndigheter, företag och handlare att stärka sitt engagemang så att de är redo för SEPA i januari 2008. Eurosystemet uppmanar de offentliga myndigheterna att omvandla sitt politiska stöd för SEPA till operativa åtaganden inriktade på att så snabbt som möjligt övergå till att använda SEPA-betalningsinstrument.

8 DET FINNS FORTSATT BEHOV AV ATT BREDDA OCH FÖRDJUPA SEPA

Eurosystemet är väl medvetet om det enorma arbete som EPC lagt ner på att göra SEPA till en framgång och uppmuntrar EPC, i dess roll som beslutsfattande organ för den europeiska betalningsindustrin, att fortsätta med denna verksamhet även efter att SEPA väl genomförts. Här förväntas EPC bidra till att bredda SEPA vad gäller nyheter på betalningsområdet som t.ex. e-betalningar för handel på Internet, elektroniskt medgivande för autogiro och nya betalningssystem såsom ett system för prioriterade kontoöverföringar. EPC förväntas också bidra

till att fördjupa SEPA, främst genom standardiseringar på kund-till-bank-området.

9 SÄKERHETEN FÖR SEPA-BETALNINGSTRUMENT BEHÖVER UPPMÄRKSAMMAS MER

Eurosystemet skulle än en gång vilja påpeka att det finns ett brådskande behov av insatser vad gäller säkerhet för betalningar, särskilt inom området för Internetbanking, kortbetalningar via Internet och andra e-betalningar. EPC har primärt uppmärksammat interbanksäkerhet men har inte specificerat säkerheten från användare till användare (end-to-end). Det ligger i bankernas eget intresse att lösa dessa säkerhetsfrågor eftersom det annars kan påverka deras finansiella riskbild och rykte. Risker förknippade med bristande förtroende skall inte underskattas eftersom allmänhetens förtroende för nya produkter är avgörande för en lyckad lansering. EPC ombeds därför att genomföra en riskbedömning som skall omfatta hela betalningsprocessen från kund till kund (end-to-end), att utveckla bästa praxis och främja bankernas användande av sådan praxis.

10 KONKRETA GENOMFÖRANDE- OCH ÖVERGÅNGSSPLANER BÖR OFFENTLIGGÖRAS

Alla nationella genomförande- och övergångsplaner måste vara slutförda och offentliggjorda vid utgången av 2007. Planerna skall vara konkreta och tydliga och ge vägledning till alla berörda parter. Eurosystemet räknar med att alla planer översätts till engelska eftersom de kommer att offentliggöras i den nya länksamlingen på SEPA:s webbsida (www.sepa.eu) för ökad transparens. Nationella organ för övergång bör vara medvetna om att övergångstiden inte ska vara alltför lång, detta för att undvika kostnadskrävande hantering av dubbla betalningssystem. Övergångsorganen bör utarbeta kriterier för att bestämma när övergångsfasen från nationella betalningsinstrument till SEPA-instrument skall vara avslutad. När detta gjorts

bör beslut fattas om sista dag för användning av nationella betalningsinstrument. Kunder som gör affärer i mer än ett land och även banker som är aktiva i flera länder kräver ett tydligt slutdatum. Här bör påpekas att en utfasningsperiod för nationella betalningsinstrument kommer att bli nödvändig eftersom fortsatt parallell hantering av nationella instrument och SEPA-instrument omöjliggör för användarna att dra nytta av de effektivitetsvinster som SEPA kan medföra.

50 000 EUR från den 1 januari 2008 och välkomnar i detta avseende att de behöriga myndigheterna i flera länder fattat beslut att höja detta tröskelvärde utan att avvakta ett europeiskt beslut.

11 MER KONKRET KOMMUNIKATION OM SEPA BEHÖVS

SEPA:s kommunikationsprogram är utformat för att informera alla intressenter om SEPA:s långfristiga mål, utmaningar och fördelar. De viktigaste målgrupperna i det här skedet (halvårsskiftet 2007) är, å ena sidan, storföretag och offentliga myndigheter som representanter för stora användare av betaltjänster och å andra sidan, sammanslutningar av små och medelstora företag och konsumenter som representanter för mindre användare. Kommunikationsåtgärder skall huvudsakligen vidtas av banker, nationella övergångsorgan och offentliga myndigheter, eftersom dessa har tillgång till alla viktig information och dessutom har direkt kontakt med alla relevanta målgrupper. Kommunikationskampanjer inriktade på andra slutanvändare bör intensifieras under 2008. Bankerna bör framför allt presentera sina aktuella tjänster så att kunderna vet vad de kan förvänta sig från SEPA.

12 RAPPORTERINGSKRAV AVSEENDE SEPA

Alla hinder och problem som står ivägen för genomförandet av SEPA bör undanröjas för att möjliggöra effektiv gränsöverskridande konkurrens rörande tjänster för massbetalningar. Eurosystemet ber också Europeiska kommissionen att snarast möjligt slutföra arbetet med revideringen av förordning 2560/2001 om gränsöverskridande betalningar i euro. Eurosystemet har redan föreslagit att höja tröskelvärdet för betalningsbalansrapportering till

INLEDNING

Eurosystemet stöder skapandet av ett gemensamt eurobetalningsområde (SEPA) i syfte att möjliggöra massbetalningar inom hela euroområdet från ett enda konto på samma grundvillkor oberoende av var ifrån de görs. Dessa förändringar är nödvändiga för en utveckling mot en mer integrerad betalningsmarknad medförande betydande ekonomiska fördelar. SEPA bidrar i och med detta till att uppnå målen i Lissabonagendan. Eurosystemet har redan tidigare påpekat att SEPA har som mål att skapa en situation där *”enskilda medborgare och storföretag kan göra kontantlösa betalningar inom hela euroområdet från ett enda betalningskonto någonstans i euroområdet med hjälp av en enda uppsättning betalningsinstrument lika lätt, effektivt och säkert som de i dagsläget gör betalningar på nationell nivå”*. Upprättandet av SEPA är ett marknadsdrivet projekt som samordnas och främjas av EPC (European Payments Council), banksektorns självreglerande organ inom området för betalningstjänster.

I sin roll som drivkraft för förändringar granskar Eurosystemet noga utvecklingen av SEPA. Hittills har fyra lägesrapporter publicerats av Eurosystemet, alla med syfte att dels beskriva hur långt förberedelserna har kommit, dels ge vägledning till marknaden. Därutöver har en särskild rapport om betalkortssystem publicerats. Sedan publiceringen av den fjärde lägesrapporten i februari 2006 har det hänt mycket. Dessutom har projektet nått en kritisk fas i sin utveckling eftersom det bara är ett par månader kvar till den officiella lanseringen i januari 2008.

Eurosystemet anser att det finns behov av en ny lägesrapport inriktad på de områden där marknaden fortfarande måste lägga ner arbete för att SEPA skall lyckas. Rapporten är inte enbart riktad till bankerna utan till alla berörda parter som storföretag, offentliga myndigheter och handlare. Målen med SEPA kan endast nås med förenade ansträngningar. I rapporten analyseras ”luckor” och fokus ligger både på kortfristiga

problem som skulle kunna lägga hinder ivägen för SEPA:s start i januari 2008 och på långfristiga problem som negativt skulle påverka SEPA:s fortsatta framgång. Denna analys av bristerna i projektet kombineras med rekommendationer till marknaden om hur de återskådande problemen kan övervinnas. Marknaden uppmanas att följa dessa rekommendationer så att SEPA:s mål kan uppnås.

Rapporten har delats upp i tre kapitel. Kapitel 1 ger en översyn av statusen på SEPA-instrumenten och infrastrukturerna. Kapitel 2 behandlar genomförande- och övergångsansträngningar för att nå SEPA. Kapitel 3 omfattar SEPA:s rättsliga ramverk, och fokuserar på de frågor som uppstår i och med direktivet om betaltjänster, samt förvaltningen av program och ramar för SEPA.

I STATUS PÅ SEPA-INSTRUMENTEN OCH INFRASTRUKTURER SAMT REKOMMENDATIONER RÖRANDE DESSA

I.1 DET AKTUELLA LÄGET VAD GÄLLER SEPA- INSTRUMENT

I.1.1 KONTOÖVERFÖRINGAR

I juni 2007 godkände EPC grundstrukturen för ett system för SEPA-kontoöverföringar ("SEPA Credit Transfer Scheme Rulebook", version 2.3, eller "SCT Rulebook" samt riktlinjerna för genomförandet). Denna version av STC Rulebook kommer att utgöra basen för de SEPA-kontoöverföringar som erbjuds från och med januari 2008. Det är Eurosystemets uppfattning att detta är ett viktigt steg mot SEPA:s förverkligande.

Maximal hanteringstid för kontoöverföringar

Bland de frågor som återstår att behandla vad gäller kontoöverföringar är att i STC Rulebook införa den maximala hanteringstid för kontoöverföringar som anges i direktivet om betalningstjänster.² Direktivet föreskriver att senast 2012 skall en kontoöverföring nå slutmottagaren inom en bankdag (dvs. mottagarens konto skall krediteras på den bankdag som följer på den dag då betalningen initierades av betalaren, dvs. dag "D+1"). Denna ändring skall införlivas i en av de planerade reguljära uppdateringarna av STC Rulebook och ersätta nuvarande standard med kreditering av mottagarens konto på "maximalt D+3".

Kund-till-bank

Eurosystemet har beaktat EPC:s rekommendation att använda ISO 20022 XML standard i relationen kund-till-bank för SEPA-kontoöverföringar. Denna standard är obligatorisk i relationen bank-till-bank. Ökade ansträngningar behövs på det här området för att möta användarnas krav (se avsnitt 1.3 för standardiseringssträvanden i relationen kund-till-bank).

Eurosystemet har även noterat att ett flertal enskilda bankföreningar har börjat ta fram genomföranderiktlinjer för pappersbaserade kontoöverföringar för vissa kundgrupper. Även

om Eurosystemet inte önskar främja användningen av pappersbaserade instrument i SEPA, uppmanas EPC att utveckla gemensamma lösningar för dessa användare i syfte att undvika en fragmentering inom euroområdet.

System för prioriterade kontoöverföringar

Dessutom bör, vilket redan påpekats i Eurosystemets tidigare lägesrapporter, det grundläggande kontoöverföringssystemet kompletteras med ytterligare gemensamma tjänster som kan bidra till att göra den grundläggande SEPA-kontoöverföringen minst lika attraktiv för kunderna som dagens nationella motsvarigheter. Det är Eurosystemets uppfattning att detta bl.a. kommer att kräva utveckling av ett prioriterat kontoöverföringssystem med avveckling samma dag. Eurosystemet välkomnar det arbete som marknadsaktörerna gjort på det här området för att utveckla en betalningstjänst mellan banker med avveckling inom högst 4 timmar. Eurosystemet utgår från att arbetet med att utveckla öppna standarder kommer att fortsätta och förväntar sig att denna prioriterade betalningstjänst kommer att omvandlas till en SEPA-tjänst och överförs till EPC:s förvaltningsfunktion för att säkerställa korrekt koordinering med andra SEPA-tjänster.

Bankernas närbarhet

En förutsättning för att SEPA skall bli framgångsrik är att alla banker som i dagsläget har kapacitet att sända och ta emot kontoöverföringar också skall kunna sända och ta emot SEPA-kontoöverföringar. Varje bank bör sörja för de arrangemang som krävs antingen genom att komma överens med andra banker om lämpliga mekanismer eller genom att ansluta sig till ett eller flera clearing- och avvecklingssystem (CSM). Även om det är helt i SEPA:s anda att bankerna minskar antalet anslutna clearing- och avvecklingssystem, förutsätter detta att clearing- och avvecklingssystemen kan erbjuda närbarhet för alla kunder. Eurosystemet har således utvecklat kriterier för infrastrukturer som innefattar ett krav på driftskompatibilitet med andra clearing- och avvecklingssystem.

² Europaparlamentets och rådets direktiv om betalningstjänster på den inre marknaden behandlas också i kapitel 3.

Eurosystemet accepterar dock EPC:s nyligen framförda åsikt att de banker vars betalningsvolymer representerar en övervägande del av alla betalningar bör vara i stånd att både sända och ta emot SEPA-kontoöverföringar fr.o.m. januari 2008. De återstående mindre bankerna förväntas åtminstone kunna ta emot SEPA-kontoöverföringar fr.o.m. januari 2008 och bör även klara av att sända dem under loppet av 2008. EPC planerar att skapa en databas för att visa vilka banker som ansluter sig till systemet och som kan nås. Eurosystemet skulle gärna vilja veta vilka banker som ingår i denna kritiska massa vilken definieras i de nationella övergångsplanerna.

1.1.2 AUTOGIRO

I juni 2007 godkände EPC grundstrukturen för ett system för SEPA-autogiro ("SEPA Direct Debit Scheme Rulebook", version 2.3, eller "SDD Rulebook" samt riktlinjerna för genomförande). SDD Rulebook innehåller en uppsättning interbankregler, praxis och standarder som kommer att tillåta bankerna att erbjuda ett basystem eller "kärnsystem" för autogiro till sina kunder, baserade på betalarens medgivande överlämnat till betalningsmottagaren (creditor mandate). Eurosystemet ser detta som ett stort steg mot SEPA:s förverkligande. SEPA:s kärnsystem för autogiro uppfyller dock inte behoven hos alla betalare och deras banker. I vissa länder uppfyller det inte heller behoven hos vissa av betalningsmottagarna. För att göra SEPA-autogiro framgångsrikt måste samtliga aktörers behov tillgodoses.

Slutdetaljerna för SEPA:s autogirossystem måste klargöras

EPC har börjat ta fram ytterligare detaljer till basystemet för autogiro. Dessa syftar till att bemöta oron hos betalare och deras banker avseende säker hantering av betalningsmedgivanden samt upprättande av ett system för autogiro från företag till företag. De funktioner som är under utveckling avser elektroniska betalningsmedgivanden och godkännande av medgivanden via betalarens bank. Sådana funktioner kan vara en lösning för betalare och banker i vissa länder. Några länder kan dock fortfarande

få problem med att integrera det befintliga inhemska autogirossystemet i SEPA:s autogiro, i synnerhet om man vill behålla nuvarande servicenivåer och fortsätta att tillgodose kundernas behov, främst inom företagssektorn. I detta hänseende finns det en oro för att sådana banker inte kommer att gå över till SEPA-autogiro. EPC uppmanas hitta en lösning som svarar mot dessa kunders behov.

På det hela taget måste EPC omgående klargöra detaljerna för alla dessa nya element i SEPA-autogiro. Samtliga inblandade aktörer bör senast i slutet av 2007 ha fått klarhet om de slutgiltiga detaljerna för SEPA:s autogirossystem.

Kundacceptans och närhet är nyckelfaktorer för framgång

Eurosystemet tror att det fortfarande finns vissa områden som bankerna måste uppmärksamma för att SEPA-autogiro skall bli en framgång. De viktigaste faktorerna för att SEPA-autogiro skall accepteras av kunderna är för det första att alla banker erbjuder kundpassade tjänster, åtminstone inom euroområdet, och för det andra att alla banker är driftsmässigt redo att ta emot och sända autogiro transaktioner i de nya SEPA-formaten. Dessa faktorer, som kallas "närhet" är mycket viktiga för att SEPA skall bli framgångsrikt. De kan göra det möjligt att flytta en kritisk massa av autogirotransaktioner från existerande nationella format till SEPA-format inom en rimlig tidsperiod. Detta är det slutgiltiga testet för bankerna huruvida deras villighet att leva upp till SEPA:s mål kommer att följas av konkreta åtgärder. Om närheten är otillräcklig, kan övergången till SEPA-autogiro hotas eftersom kunderna antingen väljer att använda andra betalinstrument eller väljer att stanna kvar i det nationella autogirossystemet, vilket skulle kunna äventyra målet att nå en kritisk massa av användare i det nya systemet.

Lansering av SEPA-autogiro till kunder snarast möjligt

Precis som för de andra SEPA-instrumenten var lanseringen av SEPA-autogiro planerad till den 1 januari 2008 och det antogs att en övervä-

gande del av autogirotransaktionerna skulle ha flyttats över till det nya systemet vid slutet av 2010. Beroende på förseningarna med direktivet om betaltjänster (PSD) har EPC nyligen fastställt att bankerna inte kan lansera systemet på euroområdesnivå förrän i november 2009 då direktivet om betaltjänster skall ha införlivats i nationell lagstiftning i hela EU. Eurosystemet anser inte att detta på något vis bör avskräcka eller hindra någon bank eller del av bankindustrin från att erbjuda SEPA-autogiro till sina kunder också före den 1 november 2009, t.ex. endast på nationell nivå. Förberedelserna inför lanseringen av SEPA-autogiro bör i vilket fall som helst fortgå.

För lanseringen av SEPA-autogiro behövs det även klarhet om tillämpningen av en mellanbanksersättning (ersättning banker emellan för medverkan vid betalningsförmedling s.k. interchange fee). Eurosystemets offentliga policy till mellanbanksersättning är neutral, dvs. att detta är en fråga för Europeiska kommissionens generaldirektorat för konkurrens. Eurosystemet har noterat EPC:s förslag om en högsta tillåten multilateral mellanbanksavgift (här kallad "balancing fee"). Med tanke på att kostnaderna vid hantering av autogiro koncentreras till betalarens bank och intäkterna lättare genereras av betalningsmottagarens bank skulle en utjämnning mellan betalarens och betalningsmottagarens banker kunna vara ett effektivt sätt att övertyga betalarens bank att delta i SEPA:s nya autogirossystem och på så vis skapa ökad närhet. Eurosystemet uppmanar kommissionen att så snart som möjligt skapa klarhet eller ge vägledning om tillämpningen av mellanbanksavgifter, vilka marknaden som helhet skulle kunna använda som startpunkt för att utforma systemregler för autogiro som står sig i framtiden.

Övergång från gamla till nya uppdrag skall underlättas

Vissa banker har tagit upp frågan att överflyttning av medgivanden från befintliga nationella autogirossystem till det nya SEPA-systemet skulle kunna bli problematiskt eftersom nya betalningsmedgivanden kan komma att krävas i vissa länder. De nationella bankföreningarna

bör undersöka den här frågan i samarbete med nationella lagstiftare och centralbanker för att försöka hitta pragmatiska lösningar som inte lägger orimliga bördor varken på banker eller kunder. Detta skulle i hög grad underlätta en smidig övergång till SEPA:s nya autogirossystem.

1.1.3 KORTBETALNINGAR

Eurosystemet publicerade i november 2006 en rapport kallad "Eurosystemets synpunkter på ett SEPA för kort". Därefter har möten och diskussioner med marknadsaktörer och Europeiska kommissionen hållits för att få respons på de frågor som belystes i rapporten.

Rekommendationer att upprätta ett europeiskt betalkortsystem

Eurosystemet rekommenderar starkt att åtminstone ytterligare ett europeiskt betalkortsystem upprättas, främst för användning i länderna i euroområdet. En bredare täckning, t.ex. till samtliga EU-länder, skulle välkomnas. En global täckning bedöms inte vara nödvändig eftersom bankerna skulle kunna erbjuda sådan täckning via co-branding. Ett sådant system skulle kunna etableras genom att inrätta antingen ett helt nytt system alternativt en allians mellan existerande nationella system eller genom ett utvidga befintliga nationella system. Eurosystemets uppmaning motiveras med att de flesta nationella betalkortsystem och betalkortprocesser i dagsläget är effektiva och har låga avgifter, dessa fördelar får inte gå förlorade vid etableringen av SEPA. Ett nytt system skulle kunna stärka konkurrensen mellan kortsystem, mellan kortbearbetning och mellan banker. Det skulle också kunna möjliggöra diversifiering av bankernas positioner och roller vid förvaltningen av kortsystem och ägarskap. Konkurrens mellan kortsystem, mellan kortbearbetning och mellan banker är viktig för att ge kortinnehavarna ett så stort urval som möjligt (t.ex. i val av kortsystem), handlare (t.ex. vilket system som skall accepteras och vilken inlösande bank som skall väljas) och banker (t.ex. vilket kortsystem som skall ge ut och/eller lösa in och vilken kortbearbetning som skall behandla transaktioner och andra

korttjänster). Dessutom måste europeiska banker nu överväga de långfristiga aspekterna på hur betalkortssystem och betalkortsbearbetning skall styras, besluta hur mycket kontroll de vill behålla över sina kortföretag och hur de ser sin framtida roll på det här området. Detta är avgörande med tanke på kundrelationerna.

Eurosystemet inser att utformning och genomförande av ett europeiskt kortsystem (oavsett om det är ett helt nytt system eller resultatet av expansion eller allianser) är en komplicerad process som innebär stora investeringar. Eurosystemet vill emellertid göra bankerna uppmärksamma på att kostnaderna och komplexiteten i att sätta upp ett nytt kortsystem torde vara avsevärt lägre efter att 1) system och hantering separeras och 2) nya standarder för betalkortssystem utvecklas. Eurosystemet uppmanar EPC att åter beakta möjligheten att skapa ett SEPA-betalkortssystem utöver SEPA-kontoöverföring och SEPA-autogiro.

Slutligen bör noteras att ytterligare ett europeiskt betalkortssystem, motsvarande de system som har sitt ursprung i USA, Japan eller Kina, är en på det hela taget politiskt målsättning som Eurosystemet uppmanar bankerna anamma.

Eurosystemet inser att det kommer att ta tid att upprätta ett nytt europatäckande betalkortssystem och accepterar således att ett sådant system inte måste vara klart den 1 januari 2008, men förväntar sig dock en signal från de europeiska bankerna om deras avsikter i den här frågan.

Eurosystemets inställning till co-branding

Co-branding är en tänkbar möjlighet för betalkortssystem att bli SEPA-anpassade redan den 1 januari 2008, i syfte att ge bankerna, eller andra berörda parter, tillräckligt med tid för att utveckla ett europeiskt förslag.

Eurosystemet har aldrig varit emot co-branding som sådant, under förutsättning att alla de system som berörs är SEPA-anpassade. Co-branding är ett godtagbart alternativ, även på lång sikt. Vid något tillfälle verkade dock hela marknaden betrakta co-branding som den enda lös-

ningen för att göra betalkortssystem SEPA-anpassade. Eurosystemet fick varna för att detta inte kunde vara det enda SEPA-alternativet. Eurosystemet har betonat sin neutralitet vad gäller de tre alternativen³ vilka presenterades i regelverket för SEPA-kort (SCF) under förutsättning att alla tre förverkligas så att de säkerställer variation på marknaden. En utbredd co-branding motsvarar dock inte SEPA:s visioner på lång sikt om en integrerad marknad, eftersom det endast skulle befästa dagens situation.

Vissa marknadsaktörer tror att när alla kortsystem väl uppfyller SEPA-kraven och de nationella marknaderna har öppnats kommer resultatet att skilja sig väsentligt från dagens fragmenterade nationella marknader. Eurosystemet är medvetet om detta, men vill framhålla att en sådan öppning av nationella marknader också måste förverkligas. För att snabbstarta SEPA för kort skall bankerna försöka se till att alla universalkort (general-purpose cards) som utfärdas efter den 1 januari 2008 skall vara EMV + PIN-anpassade och kunna användas inom hela euroområdet (under förutsättning att handlaren accepterar märket och de tekniska standarderna) samt att alla universalkort utan euroområdestäckning skall fasas ut före slutet av 2010.

Co-branding avseende ett europeiskt system

Eurosystemet är medvetet om svårigheterna att erbjuda bred geografisk täckning för de banker som utfärdar kort under ett nytt europeiskt bankkortsystem. Det anses avgörande att utfär-

3 SCF definierar tre alternativa kortsystem som en systemoperatör kan välja mellan för att kunna erbjuda produkter som är anpassade till SCF (dessa alternativ kan också kombineras med varandra).

(1) Ersätta det nationella systemet med ett internationellt (förutsatt att det senare är anpassat till SCF). I det fallet behövs inte längre co-branding eftersom gränsöverskridande och nationella transaktioner automatiskt täcks av samma system.

(2) Utvecklas genom samverkan med andra kortsystem eller genom expansion till hela euroområdet. Om kortsystem samverkar kunde parterna komma överens till exempel om ömsesidigt accepterade relevanta varumärken. Om ett system skulle utvecklas till att omfatta euroområdet, skulle systemets kort kunna utfärdas och förvärfas av banker samt accepteras av handeln överallt i euroområdet.

(3) Samverka med internationella system (vilket redan är fallet i de flesta länder idag) om båda systemen i fråga är anpassade till SCF.

dande banker har möjlighet till co-branding med ett internationellt system för att det nya europeiska systemet skall bli framgångsrikt. Det bör erinras om att Europeiska kommissionens Sector Inquiry Report nämner att *förbud mot co-branding med nätverk som bedöms vara konkurrenter och med icke-banker kan begränsa konkurrens* ("the prohibition on co-branding with networks which are deemed competitors and with non-banks might limit competition ...").⁴ Eurosystemet uppmanar alla internationella kortsystem att samarbeta vad gäller co-branding och att tillåta co-branding även för alternativa system, för att på så vis ge dessa större täckning inom och utanför SEPA. Samtidigt står det klar att nationella marknader förväntas öppnas för konkurrerande kortsystem och kortbearbetning. Detta är också en förutsättning för att systemen skall vara kompatibla med SCF. Användning av nationella märken bör därför inte favoriseras genom att förutbestämma rangordningen i konkurrerande kortterminaler utan valet av kortmärke i en betalningstransaktion bör göras av handlaren och/eller kortinnehavaren.

Mellanbanksavgift (ersättning banker emellan för medverkan vid betalningsförmedling s.k. interchange fee)

Eurosystemets offentliga policy gällande mellanbanksersättning är neutral, eftersom detta är en fråga för Europeiska kommissionens generaldirektorat för konkurrens. Eurosystemet förespråkar varken ett avskaffande av mellanbanksersättningen eller ett försvarande av sådana upplägg. Eurosystemet uppmanar dock kommissionen att snarast möjligt fatta beslut i pågående fall rörande mellanbanksersättning så att marknaden kan använda detta beslut som startpunkt för att utforma systemregler som står sig i framtiden. Den nuvarande osäkerheten på marknaderna hindrar en omformning av befintliga inhemska system och en introduktion av nya system som kan erbjuda ett europeiskt alternativ.

Eurosystemet betonar ånyo att en geografisk differentiering av mellanbanksersättningar (i de fall sådana existerar) inom ett system på

lång sikt inte är förenligt med SEPA-konceptet med en integrerad inhemska marknad för euroområdet. En sådan differentiering kan dock accepteras under en övergångsperiod för att underlätta förändringar på de nationella marknaderna beroende på olikheterna i bakomliggande kostnader och marknadsstrukturer inom euroområdet. Det är dock Eurosystemets ambition att undvika dramatiska prisökningar på nationell nivå vilket skulle kunna skada SEPA-projektet i allmänhetens ögon.

För att verka för välfungerande betalningssystem och framför allt användningen av samhälls-ekonomiskt effektiva betalinstrument är det också viktigt att mellanbanksavgiften (om en sådan finns) inte leder till priser som får slutanvändarna (handlare och kortinnehavare) att undvika att använda de mer effektiva betalinstrumenten.

Standardisering av kort

EPC har tagit på sig rollen som koordinator i arbetet med att definiera kortstandarder. EPC har samlat in befintliga förslag till standardisering och utvecklat affärskrav i anslutning till dessa initiativ. I dessa affärskrav fastställs behovet av driftskompatibilitet, säkerhet och tillträde till marknaden. Dessa kortstandarder kommer i sig att underlätta utvecklingen av ett europeiskt betalkortsystem, eftersom sådana standarder lätt kan appliceras på nya kortsystem. Dessa standarder kommer dessutom att möjliggöra systemberoende transaktions- och terminalstandarder. Eurosystemet stöder bankerna, kortsystemen och de standardsättande organen i deras arbete. Eftersom vissa kortstandarder utvecklas på global nivå är det också viktigt att den europeiska bankindustrin är väl representerad i globala standardsättande organ för att driva fram SEPA-kraven.

På området kort-till-terminal accepterar alla aktörer EMV:s standard (vilken är uppkallad efter initiativtagarna Eurocard, MasterCard och VISA och som strävar efter att uppnå teknisk driftskompatibilitet mellan kort och kortterminaler).

⁴ Meddelande från kommissionen (slutrapport) stycke 21, s. 6.

ler vad gäller chips) och dess uppdaterade riktlinjer för genomförande. Den har kompletterats med CPA-standarden (Common Payment Application Specification) som berör programvara för chips som används för att styra en betalningstransaktioner. En liknande standard för betalningstransaktioner, FAST (Financial Application Specification for SCF-Compliant EMV Terminals) håller nu på att utvecklas för kortterminaler. Dessa tre standarder, EMV, CPA och FAST, ger tillsammans marknadsdrivna standarder för kort och kortbetalningar så att eventuella ingripanden av myndigheterna inte verkar behövas i det här läget. Det finns dock en viss oro över huruvida standarderna kommer att vara redo i tid och hur de därefter skall implementeras. Det är helt klart att om standardisering skall lyckas på detta område så krävs tydliga och klara regler för definitioner, kommunikation och genomförande, så att olika tolkningar undviks.

På det andra standardiseringsområdet, dvs. terminaler och deras koppling till inlösare, finns det flera marknadsdrivna standardiseringsinitiativ. Det är främst på det här området som en definition av standarder är besvärlig på grund av att meddelande- och datastandarder traditionellt har hanterats på nationell nivå. Dessutom kommer införandet av nydefinierade standarder att ta tid beroende på den stora massan av "gamla" hårdvara. Eurosystemet kommer att noga bevaka hur utformningen av standarder fortskrider och när sådan standarder blir tillgängliga på det här området.

EPC har tillsatt en speciell arbetsgrupp för att utvärdera den del av korttransaktionsprocessen som rör korttransaktioner från inlösare till utfärdare och där det inte finns några initiativ för att ta fram standarder för hela branschen. Eurosystemet inser att en gemensam europeisk standard på det här området skulle öka konkurrensen mellan korthanterare och minska kostnaderna för clearing och avveckling. Mot bakgrund av detta bör ansträngningar göras att harmonisera de olika metoderna för en tillämpning av ISO 8583-standarderna och använd-

ningen av ISO 20022 XML-standarden bör undersökas.

Dessutom bör särskild uppmärksamhet ägnas åt certifiering och typgodkännande, ett område där fragmenteringen i dagsläget leder till höga kostnader för kortterminaler. En säkerhetsutvärdering, baserad på en öppen och stabil metod, är avgörande för att upprätthålla en hög nivå av säkerhet för kort och terminaler. Både säkerhetsutvärdering och funktionstester bör organiseras på ett sätt som möjliggör för "one-stop-shopping" för producenter av terminaler. Av denna anledning bör certifieringsmyndigheterna i princip tillåtas att certifiera alla SEPA-kortsystem. Eurosystemet uppmanar följaktligen alla berörda parter att på ett konstruktivt vis medverka i relevanta initiativ på det här området.

Eurosystemet betonar att införandet av kortstandarder skall vara obligatorisk för alla berörda parter vad gäller säkerhet och driftskompatibilitet. Detta gäller även handlare och kortsystem. Detta är mycket viktigt eftersom standardisering är en förutsättning för att kortsystemen skall kunna utsträckas till att omfatta flera SEPA-länder, för att skapa ett nytt europeiskt betalkortsystem, för Europatäckande kortbearbetning, för marknadskonsolidering och för att säkerställa oberoende i valet av tjänsteleverantör och kortbearbetning. Alla standarder som resulterat i nationell segmentering av euron eller segmentering till "systemområden" bör elimineras och ersättas med standarder som är minst Europatäckande eller ännu hellre globala.

Standarder är den drivande kraften bakom förändringar och Eurosystemet räknar därför med att definieringen och införandet av dessa standarder skall vara klar så snart som möjligt så att projektet SEPA för kort inte förlorar tid. Slutet av 2008 bör stå som tidsfrist för definieringen av standarder.

SEPA-anpassning för trepartssystem

Generellt sett anser Eurosystemet att trepartssystem (dvs. system som hanterar utgivning av

kort och inlösentransaktioner utan inblandning av bank) som ger ut universalkort särskilt för gränsöverskridande användning uppfyller bestämmelserna i Eurosystemets rapport.⁵ Viss anpassning kan komma att behövas och frågan kommer att utredas ytterligare av Eurosystemet efter dialog med marknadsaktörerna.

För Eurosystemet är ett SEPA-anpassat kortsystem ett system som är förenligt med reglerna i SCF och som tar hänsyn till behoven:

- att erbjuda samma tjänst till handeln och kortinnehavare varhelst inom euroområdet där systemet är verksamt och utan några tillägg som försämrar driftskompatibiliteten,
- att på lång sikt harmonisera avgifter för handlare och korthållare inom ett givet märke (i förekommande fall) som är oberoende av geografiskt läge i euroområdet,
- att definiera och öppet redovisa en strategi för SEPA-anpassning på medellång till lång sikt som är förenlig med SEPA-projektets långsiktiga mål,
- att bidra till utformningen av ett antal konsensusbaserade standarder med ett tydligt åtagande att införa dem i tid,
- att undvika överföring av icke aggregerade personuppgifter till länder som inte följer EU:s regler för dataskydd,
- att upprätta en effektiv strategi för att bekämpa bedrägerier särskilt på gränsöverskridande nivå och
- att effektivt skilja på styrning av kortsystem och processbearbetning för att undvika korssubventionering eller annan praxis som skulle favorisera den egna bearbetningen.

Om det rör sig om ett ”rent” trepartssystem kanske kraven på separation av styrning och processbearbetning inte förefaller relevanta. Rör det sig däremot om trepartssystem med

licenstagare (dvs. partnerbanker som sysslar med utgivning av kort och/eller inlösen av korttransaktioner under systemets logo), verkar det nödvändigt att skilja på styrning och processbearbetning av två skäl.

När samma licenstagarbank är både utgivare och inlösare kan vilket bearbetningsorgan som helst användas, eftersom clearing och avveckling sker inom samma bank (on-us transaktioner). När olika banker är involverade är det obligatoriskt att bearbetning, clearing och avveckling sker via kortsystemets eget bearbetningsorgan. Om system och bearbetning skiljs åt får bankerna möjlighet att välja bearbetningsorgan.

Fyrpartssystem kommer att behöva genomföra omfattande ändringar i sina affärsmodeller som resultat av SEPA, t.ex. skilja på system och bearbetning och placera sin egen bearbetning åtminstone på visst avstånd. Om trepartssystem med licenstagare undantas från kraven att separera system och bearbetning skulle de få konkurrensfördelar framför fyrpartssystem. En uppdelning skulle stärka utvecklingen mot en verklig marknad för processbearbetning.

Eurosystemet kommer ytterligare att undersöka ovan nämnda frågor framöver.

Utveckling av kortavgifter och priser inom SEPA

Ett antal marknadsaktörer har påpekat att SEPA oundvikligen kommer att leda till ökade kortavgifter för konsumenter och handlare i vissa länder beroende på konvergens av genomsnittliga prisnivåer och färre möjligheter till korssubventionering. Detta är en mycket känslig fråga för Eurosystemet. Generellt torde prisnivån och servicenivån bli resultatet av en marknadsdriven process. SEPA får inte under några omständigheter användas som ursäkt för en ökning av den generella prisnivån. I linje med tidigare ställningstaganden bekräftar Eurosystemet sin policy om behovet att bevara den höga effektivitet och de låga avgiftsnivåer som i dagsläget

⁵ Se rapporten ”Eurosystemets synpunkter på ett SEPA för kort”, november 2006.

erbjuds av betalkortssystem och bearbetningsorgan i ett flertal länder.

Ett ramverk för övervakning av kortavgifter skulle i det här avseendet kunna spela en viktig roll. Eurosystemet har betonat att bankerna drar nytta av ett sådant ramverk, eftersom det skulle göra det lättare för dem att försvara sig mot ogrundade anklagelser vad gäller priser. De bör således inta en positiv attityd för ramverket. Konceptet med ett ramverk för övervakning av kortavgifter (dvs. insamling av data utan avsikt att kontrollera priser) har blivit synnerligen väl mottaget av användarna. Vissa banker har ifrågasatt Eurosystemets kompetens och det faktum att Eurosystemet och Europeiska kommissionen är inblandade samtidigt och hävdar att detta kan leda till resultat som inte är konsekventa. Bankerna misstänker också att ramverket skulle kunna användas som en priskontrollmekanism. Generaldirektoratet för konkurrens förhöll sig tvärtom mycket positivt till idén att upprätta ett ramverk för övervakning av kortavgifter. Eurosystemet granskar i dagsläget om och hur ett sådant ramverk för kort skulle kunna upprättas.

Handlarnas roll i övergången till SEPA

Handlarna är slutanvändare och har i denna roll möjlighet att påverka SEPA-projektets utveckling. Övergången till SEPA bör drivas inte bara av utbud utan även av efterfrågan. Med SEPA kommer t.ex. kortterminaler att bli mer standardiserade och handlarna kommer att kunna välja vilken terminalleverantör eller inlösare som helst i euroområdet för hantering av betalningar.

Eurosystemet uppmanar handeln att 1) anta SEPA-standarder för kortterminaler, 2) stödja nya europeiska kortsystem genom att acceptera dessa kort under förutsättning att de är affärsmässigt berättigade och 3) samarbeta i kampen mot bedrägerier. EPC har dessutom ombetts engagera handeln i valideringen av SEPA-standarder och i åtgärder som rör bedrägeribekämpning.

1.2 UTVECKLING AV INFRASTRUKTUR

1.2.1 ARBETE SOM UTFÖRS AV MARKNADEN

Interoperabilitet och närbarhet för infrastruktur

I den fjärde lägesrapporten om SEPA uppmanade Eurosystemet infrastrukturerna för clearing och utveckling av massbetalningar i euroområdet att upprätta lämpliga forum för att diskutera hur full interoperabilitet skall kunna uppnås (detta oberoende av om de tillhandahålls av den privata sektorn eller av de nationella centralbankerna). Interoperabilitet innebär möjligheten att direkt eller indirekt inom ramen för en infrastruktur hantera betalningar baserade på STC Rulebook och/eller SDD Rulebook från vilken bank som helst i euroområdet. Initiativet togs av European Automated Clearing House Association (EACHA) som arbetade på att utveckla ett ramverk för interoperabilitet avseende infrastrukturerna för clearing och utveckling av massbetalningar. EACHA har definierat kriterier som stöder en teknisk interoperabilitet för information och utvecklingsströmmar. Dessa kriterier överlämnades till Eurosystemet och EPC för synpunkter i maj 2007. Eurosystemet uppmanar EACHA att fortsätta arbetet med interoperabilitet, inbjuder alla infrastrukturerna att bidra till detta arbete samt räknar med att EACHA snarast möjligt kommer att ha nått fram till en överenskommelse om en gemensam uppsättning kriterier för interoperabilitet.

Som redan nämnts av Eurosystemet skall ingen infrastruktur vägra att upprätta en länk till en annan infrastruktur när det väl finns gemensamma konventioner för interoperabilitet, under förutsättning att kostnaden för att upprätta länken i princip belastar den infrastruktur som begärt den. Detta innebär dock inte att varje infrastruktur måste upprätta en direkt länk till alla infrastrukturerna i euroområdet. Länkar kan även upprättas indirekt. Eurosystemet räknar med att de olika infrastrukturerna bildar ett nätverk så att individuella infrastrukturerna kan ge full närbarhet till sina kunder. Eurosystemet anser att metoderna för att uppnå detta mål bör

baseras på affärsbeslut som fattas av varje enskild infrastruktur. Gemensamma specifikationer för gränssnitt är nödvändiga för att uppnå full interoperabilitet från en teknisk synvinkel för att infrastrukturer lätt skall kunna knytas till varandra. Sett ur ett affärsperspektiv kräver interoperabilitet gemensamma affärsprocedurer. Med beaktande av kostnader, teknisk komplexitet och hanteringstid förefaller det inte effektivt att använda mer än två mellanhänder (antingen CSM eller banker).

Tillträde till infrastruktur för clearing och avveckling skall vara rättvis och öppen under förutsättning att deltagarna är skyddade mot onödiga risker orsakade av andra parter deltagande. Eurosystemet anser det vara befogat att upprepa detta krav för att understryka att nuvarande geografiska begränsningar för tillträde till infrastrukturer bör undanröjas för deltagare från euroområdet. Dessutom skall ingen bank eller bankförening av någon annan enhet tvingas att använda en särskild infrastruktur (i egenkap av antingen direkta eller indirekta deltagare) eller specifika tekniska standarder. Om så vore fallet skulle banker eller bankföreningar kunna låsas till en infrastruktur utan möjlighet att gå över till en annan.

Parallellhantering

Under en övergångsperiod kommer parallellhantering av SEPA-betalningsinstrument och dess nationella motsvarigheter inte att kunna undvikas. Omvandlingen av nationella betalningstransaktioner till SEPA-format, och vice versa, kan bli problematisk. Vissa banker kanske förlitar sig på tjänster från externa operatörer (dvs. infrastrukturer) för att genomföra omvandling från SEPA-format till nationella format om deras interna system inte förberetts för att hantera SEPA-format. Detta skulle kunna medföra risk för förlust av information som finns i inkommande betalningar med SEPA-format i samband med omvandlingen, alternativt att den information som behövs för att hantera en utgående betalning i SEPA-format inte kan inkluderas eftersom den inte stöds av det nationella formatet. Om omvandlingshjälpmedel används av banker som ännu inte uppdaterat

sina interna system måste dessa banker och deras operatör eller ACH (automatiserat clearinghus) se till att det inte förekommer någon sådan förlust av information.

Transparens av tjänster och priser

Transparens avseende både tjänster och priser kan driva på konkurrensen så att den gynnar särskilt små användare med liten eller ingen förhandlingskraft. Med tanke på att priserna för vissa clearingtjänster i viss utsträckning är förhandlingsbara mellan parter inom ett givet avtal (till skillnad från konsumentpriser) är det eventuellt bara möjligt att publicera grundläggande priser. De publicerade priserna kan dock mycket väl skilja sig från priser avtalade under ett visst kontrakt där variabler som servicepaket, volym och kontraktslängd har varit föremål för förhandling. Alla infrastrukturer inklusive de som bedrivs av nationella centralbanker, bör föregå med gott exempel och publicera sina priser.

Uppkomst av olika affärsmodeller för infrastrukturer

I sina förberedelser för SEPA är infrastrukturer för clearing och avveckling av massbetalningar i färd med att upprätta olika affärsmodeller, koncept som "smala" och "breda" samt "nav och ekrar" har använts för att beskriva dessa modeller. Automatiserade clearinghus inriktade på att erbjuda clearing och avveckling endast för SEPA:s basbetalningar skulle kunna beskrivas som "smala", medan de som även erbjuder tilläggstjänster, som t.ex. backofficehantering, meddelanden och bokningsinformation, samt ytterligare funktioner för specifika produkter (t.ex. ytterligare tillvalstjänster), särskilda grupper och särskilda klienter skulle kunna betraktas som "breda". Eurosystemet välkomnar att det uppstått olika konkurrerande affärsmodeller, eftersom de kommer att ge bankerna större valmöjligheter.

1.2.2 EUROSISTEMETS KRITERIER FÖR SEPA-ANPASSNING AV INFRASTRUKTURER

Eurosystemet har definierat kriterier för att bedöma om infrastrukturer för clearing och avveckling är SEPA-anpassade. Alla infrastrukturer uppmannas uppfylla dessa kriterier som

berör hantering av betalningar, interoperabilitet mellan infrastrukturer, sändnings- och mottagningskapacitet samt även villkor för tillträde och transparens.

Fyra kriterier för SEPA-anpassning

Eurosystemet kräver att infrastrukturer skall uppfylla vissa krav för SEPA-anpassning. De skall

1. Uppfylla bestämmelserna i PE-ACH/CSM Framework, SCT Rulebook och/eller SDD Rulebook, Implementation Guidelines och UNIFI (ISO 20022) XML-standarderna och vara redo att stödja systemtester av EPC som planerat.
2. Anta regler för interoperabilitet dvs. specifikationer för gränssnitt och affärsprocedurer för utbyte av SEPA-kontoöverföringar och betalningsuppdrag för SEPA-autogiro mellan banker och infrastrukturer och mellan infrastrukturer skall helst vara ömsesidiga överenskommelser av berörda CSM. Dessutom skall de åta sig att upprätta en länk med andra infrastrukturer på begäran, baserat på principen att kostnaden för att upprätta länken i princip skall belasta den infrastruktur som begärt den.
3. Vara i stånd att ta emot eller sända eurobetalningar till och från alla banker i euroområdet, antingen direkt eller indirekt genom en annan bank som intermediär, eller genom länkar mellan infrastrukturer (med andra ord garantera full nåbarhet).
4. Göra det möjligt för finansinstitut att välja infrastruktur baserat på service och pris och således inte tillämpa onödiga restriktioner för tillträde. De ska inte heller kräva att användarna skall hantera en viss typ av betalningar i en specifik infrastruktur eller via egna specifika standarder och inte heller lägga särskilda krav för deltagande på användare av vissa infrastrukturer. Dessutom skall de säkerställa full transparens vad gäller service och priser.

Tidsgräns för anpassning

Det första kravet bör vara uppfyllt vid lanseringen av SEPA i januari 2008 medan övriga krav bör vara uppfyllda senast i slutet av 2010.

Eurosystemet förväntar sig att infrastrukturer som inte är SEPA-anpassade efter 2010, och som inte heller har planer för SEPA-anpassning, så småningom kommer att avvecklas.

Utvärdering av anpassningsåtgärderna

Operatörerna av infrastrukturer bör själva kontrollera om de efterlever dessa krav, via en utvärderingsprocess. I detta avseende har Eurosystemet för avsikt att utveckla och meddela mer detaljerade direktiv under andra halvåret 2007. Dessa skall användas av infrastrukturer som hjälp vid egenutvärderingen. Utvärderingarna bör offentliggöras så att marknadsaktörer har möjlighet att försäkra sig om att de infrastrukturer de använder är SEPA-anpassade. Full transparens skall säkerställa jämförbarhet mellan utvärderingarna och bidra till att undvika oförenligheter och fel. EPC uppmanas beakta dessa kriterier vid utformningen av infrastruktur för betalningssystem (t.ex. genom uppdatering av PE-ACH/CSM ramverk).

1.3 STANDARDISERING

STANDARDISERINGSARBETET BÖR NU INRIKTAS PÅ KUND-TILL-BANK OMRÅDET I SYFTE ATT ÖKA EFFEKTIVITEN

Än så länge har EPC koncentrerat sig på standarder inom bank-till-bank-området och har tvekat att gå in på definitionen av standarder för områdena kund-till-bank och bank-till-kund eftersom det anses tillhöra det konkurrensutsatta området. Inte desto mindre anser Eurosystemet att en lägsta grad av harmonisering är nödvändig även på det här området och att detta inte skulle hindra konkurrensen. Slut användare, framför allt användare som är aktiva i flera länder, kommer att acceptera kostnader relaterade till SEPA och delta i övergången till SEPA enbart om de därmed får tillgång till en hög grad av automatiserad betalningshantering (straight-through proces-

sing, STP) utan nationella skillnader. Detta är avgörande för att göra betalningshanteringen mer effektiv.

Eurosystemet uppmanar således EPC att börja arbeta med standarder för kund-till-bank och bank-till-kund och riktlinjer för genomförande, särskilt för strukturerad referensinformation och automatiserad avstämning vid SEPA-kontoöverföring och SEPA-autogiro.

Ett viktigt mål för SEPA-projektet är att stödja framtidsinriktade detaljer och främja innovation. Därför rekommenderar Eurosystemet att infrastrukturer bör ha kapacitet att hantera hela SEPA:s underkategori av ISO 20022 XML-standarder (dvs. de s.k. gula och vita datafälten). På detta sätt kommer banker och infrastrukturer att kunna hantera framtida utveckling vad gäller ytterligare tilläggstjänster och eventuellt andra system som kan dyka upp. EPC bör utveckla användarregler för dessa meddelanden så att helautomatiserad STP kan möjliggöras så snart som möjligt. För att alla banker skall kunna erbjuda innovativa tjänster måste infrastrukturer säkerställa att fullständig överföring av information nödvändig för dessa innovativa tjänster inte hotas.

BEHOV AV FORTSATT ARBETE FÖR SÄKERHETSSTANDARDER FÖR BETALNINGAR

Eurosystemet önskar åter påpeka att det finns ett brådskande behov att arbeta på säkerheten för betalningar, särskilt vad rör Internetbanker, kortbetalningar via internet och e-betalningar. Det ligger i bankernas intresse att garantera säkerhet på bank-till-kund området med tanke på att finansiella risker såväl som anseende risker kan uppstå på grund av bristande säkerhet. Dessa risker för anseendet bör inte underskattas, eftersom allmänhetens förtroende för nya produkter är avgörande för en lyckad övergång till SEPA. Eurosystemet tror inte att det är lämpligt att överlämna riskhanteringen helt till enskilda bankers gottfinnande. EPC, i sin roll som ägare av systemen för SEPA-kontoöverföring och SEPA-autogiro, uppmanas därför att göra en riskanalys, utveckla bästa praxis och uppmuntra bankerna att tillämpa denna praxis.

AKTIVT STÖD FÖR IBAN OCH BIC

Utöver ovan nämnda standardiseringsarbeten skall bankerna kraftfullt arbeta för en övergång till IBAN och BIC bland sina kunder. Bankerna bör också öka sina ansträngningar att informera sina kunder om IBAN och BIC, t.ex. genom att skriva ut dem på kontoutdrag, på Internetbanken och på betalkort. Övergången till IBAN kommer att kräva att företagen ändrar sina kunders kontouppgifter. Eftersom företag (framför allt stora företag med många kunder såsom telekommunikation eller försäkringsbolag) kan ha problem att få information om IBAN och BIC från sina kunder, bör det finnas gemensamma lösningar för att omvandla nationella kontonummer och identifikationsbegrepp till IBAN och BIC. EPC och nationella bankföreningar bör därför anta en gemensam hållning för övergång till IBAN och BIC.

Samtidigt vill Eurosystemet upprepa sin begäran att EPC utformar en långsiktig lösning för att ta fram en mer användarvänlig identifiering av kontonummer än IBAN. Innan en långfristig lösning hittas bör konceptet med flyttbara bankkontonummer övervägas. Att fylla i ett betalningsuppdrag med endast IBAN kan vara ansträngande och leda till felaktigheter, eftersom ett IBAN-nummer i SEPA kan innehålla upp till 31 tecken. På det här området har redan en del arbete gjorts i och med att två olika standarder för IBAN (från ECBS och ISO) nyligen lagts samman till en standard (ISO 13616). EPC har dessutom fastställt kraven för IBAN/BIC-databaser, vilket gör det möjligt för banker att konvertera nationella överföringssätt till BIC.

MOT XML-BASERADE STANDARDER

På kund-till-bank området rekommenderar EPC den nya XML-standarderna men har ännu inte gjort den obligatorisk. Det är därför inte klart för användarna om och hur länge de gamla standarderna och formaten kommer att användas av bankerna. Storföretag tillsammans med små- och medelstora företag, särskilt sådana med verksamhet i flera länder, är också osäkra på hur SEPA-transaktioner kan initieras utan användning av de nya XML-standarderna. De behöver därför ytterligare rådgivning om för-

ändringar som beror på dessa standarder. Dessutom bör det säkerställas att införandet av XML-standarderna genomförs på samma vis oberoende av vilket land, vilken bankförening eller vilka enskilda banker som implementerar dem. EPC uppmanas se till att problem på dessa områden åtgärdas och att utförliga klargöranden alltid ges till användarna.

I.4 TILLVALSTJÄNSTER

KOMPLETTERA GRUNDLÄGGANDE SEPA-SYSTEM MED YTTERLIGARE DELAR

Tillvalstjänster kan omfatta många varianter av olika tjänster. Dessa kan tillföra nya delar till SEPA:s bastjänster såsom de definierats av EPC. Dessa tilläggstjänster, som framför allt hittas på kund-till-bank och bank-till-bank området, kan vara allt från hur regler kan fullgöras (t.ex. vad gäller betalningsbalansrapportering) till att komplettera SEPA:s bastjänster för att tillfredställa slutanvändarnas behov och utöka bastjänsterna med innovativa detaljer (t.ex. e-fakturering och e-kontoavstämning). Dessutom antas det att tilläggstjänster kommer att användas av de nationella bankerna för att komplettera SEPA:s bastjänster med nationella särdrag. På detta sätt underlättas övergången från befintliga nationella format till de nya SEPA-formaten för kunderna.

INGEN PERMANENTAD ELLER NY FRAGMENTERING GENOM TILLVALSTJÄNSTER

Dessa olika typer av tillvalstjänster kan ha mycket olika inverkan på SEPA:s framgång. Vissa tjänster, som e-fakturering och e-kontoavstämning anses bidra till att driva på innovation och främja mer effektiva betalningstjänster, eftersom de ökar värdet av bastjänsterna. Andra tillvalstjänster som enbart är inriktade på att bevara nationella särdrag riskerar att permanenta en fragmentering av det europeiska betalningsområdet och skapa nationella befästningar. Detta går stick i stäv med vad SEPA vill uppnå och måste undvikas. Eurosystemet anmodar EPC att hitta en gemensam nämnare till dessa nationella tillvalstjänster och att snarast införliva dem på ett harmoniserat sätt när SCT Rulebook och SDD Rulebook uppdateras.

PRINCIPER FÖR ATT INFÖRA YTTERLIGARE TILLVALSTJÄNSTER

Eurosystemet anser att användningen av nyskapande tillvalstjänster bör välkomnas, eftersom de är viktiga för förnyelsen. Betalningsindustrins viktigaste uppgift på det här området kommer att vara att hitta rätt avvägning mellan olika motstridiga krafter där den ena sidan står för innovation och tilläggsvärde och den andra sidan vill permanenta fragmentering.

EPC har tagit itu med risken för fragmentering genom att kräva att tillvalstjänster måste uppfylla följande tre principer: 1) tillvalstjänsterna skall inte äventyra SEPA-systemens driftskompatibilitet, 2) transparens skall gälla, 3) de skall utvecklas baserat på marknadens behov (i det avseendet kan EPC införliva gemensamt använda tillvalstjänster i SEPA-systemen). Eurosystemet stödjer dessa tre principer som definierats av EPC.

För att säkerställa att SEPA är konkurrenskraftigt, framåtblickande och innovativt skall bankväsendet se till att alla tillvalstjänster är helt transparenta. I mars 2007 enades EPC om vissa grundregler så att detta kan uppnås. Det beslutades att det skall finnas transparens avseende allmänt spridda tillvalstjänster, framför allt att detaljer i allmänt spridda tillvalstjänster baserade på UNIFI ISO 20022 XML-standarder för SEPA (inklusive varje gemensam användarregel avseende SEPA:s obligatoriska bastjänster) skall offentliggöras på webbplatser som är tillgängliga för allmänheten (både på lokala språk och på engelska). Eurosystemet rekommenderar att infrastrukturer skall vara beredda att sända både obligatoriska fält och tillvalsfält på SEPA:s betalningsmeddelanden för att inte skapa hinder i hanteringskedjan av tillvalstjänster.

Transparens kommer att leda till allmän förståelse för vilka tjänster som erbjuds på bred basis och används i hela Europa samt bör gälla inte bara för innovativa tjänster utan även för sådana tjänster som skall finnas enligt regelverket och för tjänster som är tänkta att underlätta övergången från nationella format till SEPA-format.

FRÄMJA NYSKAPANDE TILLVALSTJÄNSTER MED MERVÄRDE

En viktig uppgift på det här området är att utveckla mervärdestjänster som i kombination med elektroniska SEPA-betalningar kan sporra upprättandet av ett papperslöst betalningsområde med helautomatiserad STP. Mervärdestjänster omfattar ett stort antal tjänster vars huvudsakliga syfte är att göra processerna före och efter betalning effektivare och pappersfria för kunden. E-fakturering och e-kontoavstämning är mervärdestjänster där kunderna får helt elektroniska räkningar (e-fakturering) eller där företag och offentliga myndigheter kan uppdatera sina räkenskaper automatiskt när alla räkningar betalats (e-avstämning). Att kombinera mervärdestjänster med betalningar innebär tids- och kostnadsbesparingar för alla inblandade parter eftersom pappersbaserade tjänster och manuellt arbete ersätts med automatiserade processer. Sådana mervärdestjänster kommer att göra SEPA dynamiskt och framtidsinriktat och bör därför uppmuntras.

På nationella marknader för massbetalningar existerar redan ett antal mervärdestjänster, men de erbjuds oftast bara i samband med nationella betalningar. För att komplettera SEPA:s arbete är det nödvändigt att säkerställa att dessa tjänster blir förenliga med SEPA så att de också kan erbjudas kunderna i samband med SEPA-betalningar.

BETALNINGAR ON-LINE OCH MOBILA BETALNINGAR

EPC har arbetat med att utveckla av ett gemensamt system för att initiera betalning hos internet-handlare, SEPA-online betalningar. I juni 2007 beslutade EPC att sända ut förslaget på nationell konsultation. Förslaget bygger på befintliga nationella lösningar som kombineras med SEPA-kontoöverföring. Det är en mervärdestjänst som erbjuder kunderna möjlighet att betala via sin Internetbank när de handlar online. Eurosystemet välkomnar initiativet och uppmuntrar EPC att fortsätta detta arbete med målet att hitta en lösning till december 2007 samt att utforma ett ramverk eller regelbok på området.

Initiering av betalningar på nätet är bara en av många mervärdestjänster som å ena sidan kommer att göra betalningsprocessen mer effektiv för kunderna och å andra sidan ge nya intäkter till betalningsindustrin. Andra mervärdestjänster som kan kombineras med SEPA-betalningar är e-fakturering, e-kontoavstämning och betalningsinstruktioner/-bekräftelse via mobiltelefon (s.k. mobila betalningar). I synnerhet vad gäller mobila betalningar uppmanar Eurosystemet EPC att påbörja utvecklingsarbetet och komma med ett förslag under 2007.

KONKURRENS MOT SAMARBETE

Eurosystemet inser att mervärdestjänster är ett konkurrensutsatt område där både banker och icke-banker konkurrerar med varandra. Det finns för närvarande olika initiativ utanför EPC som är inriktade på att harmonisera befintliga nationella mervärdestjänster så att de kan användas i hela SEPA-området. Några exempel är: "Corporate Action on Standards" (CAST), som är ett projekt av European Association of Corporate Treasurers (EACT) och "European E-invoicing Initiative" (EEI), av Europeiska kommissionen. Eurosystemet stödjer sådana initiativ, eftersom en lägsta grad av harmonisering mellan olika tjänster är nödvändig för att undvika risken för fragmentering.

I.5 ETT GEMENSAMT OMRÅDE FÖR KONTANTER I EURO (SINGLE EURO CASH AREA)

Även om ett gemensamt område för kontanter i euro (SECA) har varit en realitet för invånarna i Europa i mer än fem år är detta inte nödvändigtvis fallet för alla övriga parter i kontantcykeln. Eurosystemet har därför vid flera tillfällen betonat vikten av rättvisa konkurrensförhållanden för kontanttransaktioner och har i detta syfte vidtagit ett antal åtgärder avseende kontanttjänster. Så sent som i februari 2007 antog Eurosystemet en plan i syfte att uppnå större konvergens i kontanttjänsterna för de nationella centralbankerna i euroområdet på medellång sikt. Mer konvergens är viktigt för att olika aktörer, särskilt de med stor gränsöverskridande verksamhet, fullt ut skall kunna dra nytta av den gemensamma valutan och även för

att kunna skapa rättvisa konkurrensförhållanden för alla parter.

Samtidigt betonades att Eurosystemet inte avser utveckla ett enda system för kontantförsörjning som passar alla. Olika nationella ekonomiska och geografiska förutsättningar måste beaktas och konvergensprocessen kommer att kräva viss flexibilitet avseende kundernas önskemål, infrastrukturen för kontanter och övergångsperioderna för genomförande. Eurosystemet har därför kommit överens om följande åtgärder:

- *Genomförande av "fjärranslutning" till de nationella centralbankernas kontanttjänster.* Denna åtgärd tar itu med frågan om att nationella centralbanker tillhandahåller kontanttjänster till kreditinstitut som är etablerade utanför deras behörighetsområde ("icke hemmahörande banker"). Fjärranslutning till nationella centralbankers kontanttjänster kommer att ha implementerats i alla medlemsstater i euroområdet senast i juni 2007. I detta sammanhang kan det vara värt att notera att den största bromsklossen för stora gränsöverskridande kontantoperationer i euroområdet för närvarande är de olika nationella reglerna för kontanttransporter samt användningen av skjutvapen och att detta ligger utanför Eurosystemets behörighetsområde. Eurosystemet stödjer emellertid initiativen för att underlätta gränsöverskridande kontanttransporter.
- *Acceptans av myntinlösen vid de nationella centralbankernas kassor:* Ansvaret för utgivning av euromynt ligger i allmänhet inom de nationella myndigheternas ansvar och i de flesta euroområdesländer sätter de nationella centralbankerna euromynten i omlopp på uppdrag av respektive finansdepartement. I ett fåtal euroområdesländer har det förekommit restriktioner för kommersiella parter inlösen av (överskotts-)mynt vid den nationella centralbankens kontantavdelning. Eurosystemet beslutade att myntinlösen från affärskunder skall godkännas vid samtliga nationella centralbanker i euroområdet fram till slutet av 2007.
- *Elektroniskt datautbyte med affärskunder för kontantinlösen och uttag.* Eurosystemet kommer att överväga en harmoniserad metod för elektronisk kommunikation med affärskunder för att säkerställa utbyte av information. Framför allt skulle en gemensam definition av dataformat och innehåll hindra skillnader i tillämpning för kunder i euroområdet. På nationell nivå har de nationella centralbankerna möjlighet att erbjuda ytterligare alternativa standarder.
- *Att slopa kravet på att sedlarna skall vara sorterade i rätt riktning för kontantinlösen och uttag vid de nationella centralbankerna.* Teknisk utveckling av sedelhanteringsmaskiner och uttagsautomater gör det möjligt att läsa och hantera sedlar från alla håll. För att effektivt kunna fullgöra sin lagstadgade uppgift och samtidigt dra nytta av maskiner och resurser hos alla berörda parter i kontantcykeln på ett effektivt sätt kommer Eurosystemet ompröva kravet (som de flesta nationella centralbanker i euroområdet har) om att sedlar som inlöses eller tas ut måste vara sorterade med samma sida upp och vända åt samma håll.
- *Utökade öppethållandetider och liknande åtgärder.* I september 2002 kom Eurosystemet överens om en gemensam hållning när det gäller öppethållandetider och regler för debitering och kreditering. Eurosystemet avser att undersöka möjligheterna för ytterligare harmonisering av öppethållandetider eller liknande åtgärder med hänsyn tagen till olika kontantinfrastrukturer.
- *Gemensamma standarder för paketering för de nationella centralbankernas kostnadsfria kontanttjänster.* Eurosystemet kommer att undersöka möjligheten till att utveckla ett begränsat antal standarder för paketering (t.ex. små, mellanstora och stora transporter av sedlar) för kostnadsfria kontanttjänster. De nationella centralbankerna kan få använda ytterligare paketeringsformat efter begäran på nationell nivå.

Eftersom de frågor som skall utredas har följer även för andra aktörer i kontantcykeln och eftersom de kan komma att påverka drift och kostnader, kommer samråd och diskussioner att hållas både på nationell och på europeisk nivå. Tidsplanerna förväntas vara klara mot slutet av 2007.

2 GENOMFÖRANDE OCH ÖVERGÅNG TILL SEPA

2.1 NATIONELLA GENOMFÖRANDE OCH ÖVERGÅNGSPLANER

GENOMFÖRANDEPLANER SKALL VARA KLARA I SLUTET AV 2007 OCH VARA TILLGÄNGLIGA FÖR ALLMÄNHETEN

I den fjärde framstegsrapporten begärde Eurosystemet att alla aktörer skulle förbereda detaljerade nationella genomförande- och övergångsplaner för att underlätta att SEPA får en smidig start och att övergången av en kritisk mängd betalningar till SEPA sker utan problem. De allra flesta nationella bankföreningar hade inte sina planer redo i slutet av 2006, vilket ursprungligen krävdes av Eurosystemet, men ansträngningarna har trappats upp sedan dess. I dagsläget har nästan alla nationella föreningar definierat och offentliggjort omfattande nationella genomförandeplaner, vissa föreningar arbetar dock fortfarande med att slutföra detta arbete. Samtliga nationella genomförande- och övergångsplaner skall vara färdiga och publicerade i slutet av 2007. Planerna skall vara konkreta och precisa och ge vägledning till samtliga aktörer. Eurosystemet räknar med att samtliga planer kommer att översättas till engelska för att öka transparensen och att de publiceras online under SEPA:s nya katalog över länkar (www.sepa.eu).⁶

FÖLJA FÖRBEREDELSENA

Genomförandet av SEPA på nationell nivå övervakas av EPC och Eurosystemet tillsammans med de nationella genomförandekommittéerna, i vilka ordförandeskapet ofta är delat mellan de nationella centralbankerna och representanter för bankerna och användarna. Eurosystemet genomför regelbundet enkäter bland de nationella centralbankerna för att övervaka situationen. Återkoppling ges till de nationella enheterna som har ansvar för genomförandet för att säkerställa att arbetet i euroområdet är enhetligt. Ett konsekvent tillvägagångssätt för genomförandet har påkallats framför allt av banker med verksamhet i flera länder och av användare.

För att säkerställa att bankernas system är funktionsdugliga har EPC utvecklat ett ramverk för SEPA-testning som kommer att användas av bankföreningar och betalningssystem då de utvecklar egna testprogram.

Bankerna har gjort stora ansträngningar för att kunna lansera SEPA, medan förberedelserna hos offentliga myndigheter, storföretag, små och medelstora företag, handlare och leverantörer av programvara ger anledning till oro. Vid Ekofinrådets möte i oktober 2006 åtog sig de nationella offentliga myndigheterna att stödja SEPA. Eurosystemet uppmanar de nationella offentliga myndigheterna att omvandla detta politiska stöd till konkreta åtgärder genom att göra sig redo att sända och ta emot SEPA-betalningar, helst redan när SEPA införs i januari 2008.

SLUTDATUM FÖR ÖVERGÅNGSPERIODEN

Övergången till SEPA ses som en stegvis och marknadsdriven process innebärande att en kritisk massa av transaktioner skall ha flyttats över vid slutet av 2010. För att uppmuntra de första att flytta anser Eurosystemet att det behövs nationella planer som definierar tydliga mål för att fasa ut nationella lösningar. De nationella organen för migrering skall vara medvetna om att övergångsperioden inte skall vara för lång för att undvika en lång period med dubbelhantering. Övergångsorganen bör utarbeta kriterier i vilka slutet av övergångsfasen från nationella betalningsinstrument till dess motsvarigheter i SEPA fastställs. När detta väl gjorts bör det sättas ett fast slutdatum för när nationella betalningsinstrument inte längre skall användas, de deltagare som tvekar att byta till de nya betalningsinstrumenten skall sättas under press för att fullfölja sin övergång. Eurosystemet är medvetet om kravet på ett gemensamt slutdatum för hela SEPA-området från användare som är aktiva i flera länder. I detta sammanhang bör det erinras om att en utfasning kommer att vara nödvändig, eftersom fortsatt parallell hantering av nationella instru-

⁶ Se bilagan för den aktuella listan över nationella övergångsplaner på webbplatsen: www.sepa.eu.

ment och SEPA-instrument inte låter de berörda parterna realisera de effektivitetsvinster som SEPA kan ge.⁷

2.2 INFORMATION TILL INTRESSENTER

SÄKERSTÄLLA ENHETLIGHET I INFORMATION PÅ EUROPEISK NIVÅ

Information rörande SEPA är inriktad på att upplysa alla intressenter om de långfristiga målen samt utmaningarna och fördelarna med SEPA. Denna kommunikationspolicy samordnas på europeisk nivå av Eurosystemet, Europeiska kommissionen och EPC. Syftet är inte att ersätta information från nationella bankföreningar och enskilda banker utan snarare att komplettera denna med ett övergripande ramverk på europeisk nivå. Genom sådana informationsåtgärder bör alla aktörer få en klar bild av vilka åtgärder som behöver vidtas för att kunna dra full nytta av alla fördelar och utmaningar med SEPA.

DET BEHÖVS MER KONKRET INFORMATION OM SEPA

De viktigaste målgrupperna i det här läget (dvs. halvårsskiftet 2007) är inte bara storföretag och offentliga myndigheter eftersom de är stora användare av betalningstjänster utan även konsumentföreningar och sammanslutningar av små och medelstora företag som företrädare för de mindre användarna. Merparten av informationsåtgärderna bör tillhandahållas av banker, nationella övergångsenheter och offentliga myndigheter, eftersom dessa känner till all nyckelinformation och har direkta förbindelser med berörda målgrupper. Mer detaljerad information från enskilda banker om deras egna tjänster kommer att hjälpa kunderna att förbereda sig inför SEPA:s start i januari 2008.

Informationsåtgärder riktade mot andra slutanvändare bör intensifieras under 2008. I synnerhet bankerna bör presentera de tjänster som erbjuds så att kunderna vet vad de kan förvänta sig av SEPA. Dessutom bör nationella evenemang anordnas i januari 2008 för att lansera SEPA, under medverkan av högt uppsatta företrädare för bankerna, offentliga myndigheter och centralbanker för att markera den officiella

starten av SEPA och göra allmänheten uppmärksam på det.

DET HUVUDSAKLIGA ARBETET MÅSTE SKE PÅ NATIONELL NIVÅ

Efter upprättandet av ett övergripande ramverk för information behöver nu de största ansträngningarna göras på nationell nivå, dvs. på mikronivå. Praktiska åtgärder kan t.ex. omfatta organisation av nationella evenemang, en intensiv dialog med nationella intressenter och en omfattande kommunikations- och informationskampanj där bankerna presenterar sina SEPA-produkter och tjänster. De nationella offentliga myndigheterna skall på nationell nivå aktivt stödja informationsåtgärder som rör SEPA:s mål.

ETT STARKARE ENGAGEMANG FRÅN OFFENTLIGA MYNDIGHETER BEHÖVS

Som tidigare nämnts är läget rörande förberedelserna för vissa andra intressenter än bankerna, och då framför allt offentliga myndigheter, en källa till oro för Eurosystemet, eftersom det bara är några månader kvar tills SEPA ska lanseras. Ekofinrådet beslutade i oktober 2006 att de offentliga myndigheterna skall stödja SEPA-projektet. Men få myndigheter har i det här läget tillkännagivit sina avsikter att bli tidiga användare av SEPA-produkter och systemet har inte heller fått politiskt stöd på högre ort. I ett första steg att förbättra den här situationen höll Europeiska kommissionen i samarbete med ECB och EPC en SEPA-konferens kallad "SEPA: an opportunity for Europe – role of the public sector" för offentliga myndigheter i maj 2007. Liknande konferenser bör organiseras även på nationell nivå.

2.3 HINDER SOM KAN STÅ IVÄGEN FÖR SEPA

DET ÄR VIKTIGT ATT TILLGODOSE KUNDERNAS BEHOV

Kundernas behov måste tillmötesgåas om SEPA skall bli framgångsrikt. Det är avgörande att den service som kunderna får idag inte försäm-

⁷ ECB kommer att publicera en rapport om potentiella ekonomiska konsekvenser av SEPA för bankväsendet.

ras i och med SEPA. Prisutveckling får inte bli ett hinder för en smidig övergång. Eurosystemet uppmanar marknadsaktörerna att rapportera eventuella brister på det här området till EPC eller till berörda myndigheter. Det är viktigt att SEPA fortsätter att utvecklas framöver och Eurosystemet förväntar sig att åtgärder vidtas från ledningshåll för att främja innovation och transparens. Alla behöriga intressenter bör vara engagerade i dessa styrningsåtgärder.

RAPPORTERINGSKRAV FÖR BETALNINGSBALANSEN

Alla hinder och problem som kan ligga i vägen för genomförandet av SEPA bör undanröjas för att möjliggöra en effektiv gränsöverskridande konkurrens vad gäller massbetalningar. Betalningsbalansrapportering är en viktig del av ramverket för statistik i nationalräkenskapssystemet.

I och med utvecklingen av SEPA kommer information som insamlas på det här viset gradvis att förlora sitt värde särskilt för betalningsbalansstatistik, i synnerhet om ”utländska” banker används för att göra ”inhemska” och ”gränsöverskridande” betalningar och ”inhemska” banker används för att göra betalningar inom ett annat land eller mellan två länder. Pragmatiska lösningar bör hittas för att lösa de frågor som nu finns på det här området. Eurosystemet föreslog 2005 att höja tröskelvärdet för betalningsbalansrapportering till 50 000 EUR från och med den 1 januari 2008. Eurosystemet vill också be Europeiska kommissionen att snarast möjligt slutföra arbetet med granskningen av förordning 2560/2001. Eurosystemet välkomnar besluten av behöriga myndigheter i en rad länder att höja tröskelvärdet för betalningsbalansrapportering utan att invänta beslut på europeisk nivå.

3 ÖVRIGA FRÅGOR

3.1 DIREKTIVET OM BETALNINGSTJÄNSTER

STORA FRAMSTEG HAR GJORTS

Den 24 april 2007 antog Europeiska parlamentet förslaget till direktivet om betalningstjänster (PSD) efter det att Ekofinrådet redan enats om en allmän riktlinje den 27 mars 2007. För närvarande översätts texten till alla officiella gemenskapsspråk. När detta avslutats förväntas det att förslaget kommer att antas av Europeiska unionens råd under tredje kvartalet 2007. Medlemsstaterna måste därefter införliva betalningsdirektivet i sin nationella lagstiftning så snart som möjligt och senast den 1 november 2009. Nationella lagstiftare uppmanas att införliva direktivet på ett så harmoniserat sätt som möjligt och de nationella centralbankerna är beredda att hjälpa till.

Syftet med direktivet är att tillhandahålla de rättsliga förutsättningarna för att möjliggöra SEPA så att betalningar inom EU, framför allt kontoöverföringar, autogiro och kortbetalningar, blir lika enkla, effektiva och säkra som inhemska betalningar nu är i enskilda medlemsstater. Betalningsdirektivet kommer att stärka rättigheterna och skyddet för alla användare av betaltjänster oavsett om de är konsumenter, handlare, små eller stora företag eller offentliga myndigheter.

Eurosystemet ser antagandet av betalningsdirektivet som ett avgörande steg mot förverkligandet av SEPA. I och med att de underliggande rättsliga ramarna harmoniseras kommer betalningsdirektivet att göra det lättare för bankerna att operationellt implementera SEPA-instrument. Dessutom blir det lättare att få slutanvändarna att acceptera dessa instrument. Detta kommer att lägga grunderna för en gemensam "inhemsk" betalningsmarknad i euro. Betalningsdirektivet kommer även att bidra till ökat konsumentskydd samt stärka konkurrensen och utvecklingen genom att upprätta ett lämpligt tillsynsregelverk för nya deltagare på massbetalningsmarknaden. Detta borde stimulera tekniska framsteg och förverkligande av nya pro-

dukter som t.ex. e-betalningar, e-fakturerings och e-avstämning vilka kan skapa stora fördelar för ekonomin som helhet.

DIREKTIVET MÅSTE NU SNABBT INFÖRLIVAS I NATIONELL LAGSTIFTNING

Eurosystemet uppmanar därför medlemsstaterna att införliva betalningsdirektivet i nationell lagstiftning så snart som möjligt och på så vis bana vägen för att SEPA introduceras på ett framgångsrikt sätt och i rätt tid.

I och med antagandet av betalningsdirektivet uppmanar Eurosystemet även bankerna och alla andra berörda parter att hålla takten uppe och intensifiera sina förberedelser inför lanseringen av SEPA i januari 2008 och att se till att genomförandet blir framgångsrik och sker i tid. Eurosystemet kommer att fortsätta att stödja dessa ansträngningar.

3.2 FÖRVALTNING AV SEPA-SYSTEMEN OCH DESS RAMVERK

FÖRVALTNINGSRUTINER FÖR SEPA-SYSTEMEN HAR DEFINIERATS

I juni 2007 godkände EPC förvaltningsrutiner för SEPA-kontoöverföring och SEPA-autogiro. Eurosystemet välkomnar förtydligandet av de olika aktörernas roller och beslutsprocessen.

SYSTEMSTYRNING BÖR GÖRA DET MÖJLIGT ATT FRÄMJA INNOVATION

För en smidig utveckling av SEPA som även är till gagn för slutanvändarna förväntar sig Eurosystemet att förvaltningen av SEPA-betalningssystem kommer att främja innovation, transparens och främja engagemang från intressenternas sida. Eurosystemet räknar med att EPC:s förvaltning baseras på principer för god organisationsstyrning och välkomnar deras uttryckliga utfästelse om innovation och vilja att ytterligare förstärka SEPA systemet med innovativa detaljer. Eurosystemet förväntar sig att EPC kommer att anta en öppen och opartisk attityd till bankföreningar och intressenter och kommer att beakta alla förslag på förändring oavsett varifrån de kommer.

TRANSPARENT BESLUTFATTANDE ÄR MYCKET VIKTIGT

Eurosystemet uppmanar också bankerna att vara transparenta i sin hantering av förändringar gentemot alla intressenter. Framför allt bör förslag på förändringar som inte genomförs offentliggöras och skälen förklaras baserat på en bred bedömning.

Eurosystemet stöder skapandet av både nationella och europeiska forum för SEPA. Dessa bör erkännas som fristående instanser vilka kan initiera förslag på förändringar och konsulteras om alla förändringar.

EUROSYSTEMET KOMMER ATT GRANSKA BERÖRDA PARTERS ENGAGEMANG

Eurosystemet välkomnar deltagande av oberoende medlemmar i EPC:s administration och anpassning av SEPA-systemen. EPC har skapat ett forum med representanter för alla kundkategorier vilken bygger på den dialog med representanter för storföretagen som hållits under det senaste året. Detta forum står under delat ordförandeskap mellan EPC och användarna. Eurosystemet kommer att följa dialogen mellan bankerna och andra aktörer och även andra aktörers engagemang. Det kan också bli aktuellt att involvera berörda parter tidigare i arbetet på ett mer aktivt sätt t.ex. genom att sätta upp arbetsgrupper under detta forum. Dessutom kan det undersökas om detta forum bör vara inriktat endast på nuvarande system eller om det även kunde vara en europeisk plattform för diskussioner om potentiella nya system. Om det skulle visa sig bli nödvändigt kan en sådan dialog understödjas av Eurosystemet i dess roll som drivkraft.

EUROPEAN CENTRAL BANK
EUROSYSTEM

[Home](#) · [Site Directory](#) · [Glossary](#) · [Links](#) · [Contact](#) · [Disclaimer & Copyright](#) · [Search](#)

RSS

Languages: **en**

The European Central Bank
Press
Events
Publications
Statistics
Banknotes & Coins
Monetary Policy
Payments & Markets

Home > Payments & Markets > SEPA > About the project > Timeline and progress

← [Back to Payments & Markets](#)

– SEPA

– About the project

Needed: European integration

Solution: SEPA

Involved parties

Timeline and progress

+ Your benefits

+ Components

+ Eurosystem's vision

Timeline and progress

The SEPA project has three phases:

- [Design](#)
- [Implementation](#)
- [Migration](#)

Design (January 2004 - June 2006)

The design phase has been completed. The European Payments Council (EPC) has established the rules, practices and standards for the new payment instruments. The European Commission has created the legal basis in the form of a Directive.

Deliverable	By whom	Ready?	Related documents
Develop schemes for credit transfers and direct debits	European Payments Council (EPC)	yes	 SEPA Credit Transfer Scheme Rulebook SEPA Direct Debit Scheme Rulebook
Develop cards framework	EPC	yes	 SEPA Cards Framework
Develop a framework for clearing and settlement of payments	EPC	yes	 Framework for the Evolution of the Clearing and Settlement of Payments in SEPA
Legal basis	European Commission	yes	Commission's web page on the Directive on Payment Services (PSD)

↑ [back to top](#)

Implementation (June 2006 - January 2008)

Last updated: 16 July 2007

In this phase banks must design the products they want to offer their customers. They will also test the new SEPA products. Each participating country has set up national implementation and migration bodies which prepare the roll out of the new SEPA instruments, standards and infrastructures.

National migration plans

Austria, pdf 620 kB, en	Italy, pdf 784kB, it
Belgium, pdf 205 kB, en	Luxembourg
Cyprus, pdf 490 kB, en	Malta
Éire/Ireland, pdf 540kB, en	The Netherlands, 194 kB, en . nl . Migration concerns: 15.6 kB, en . nl
Finland, pdf 78kB, en	Portugal, pdf 382kB, pt
France, pdf 620kB, en	Slovenia, pdf 472kB, en
Germany, pdf 620kB, de	Spain: www.sepaesp.es
Greece: www.sepa.gr	

↑ [back to top](#)

Migration (January 2008 - December 2010)

Last updated: 23 May 2007

The migration is planned to start on 1 January 2008. Customers will be offered both "old" national and new SEPA instruments. The goal is to achieve a gradual market-driven migration to SEPA.

↑ [back to top](#)

